Od našich přátel.

PUEBLO, COLO, 20. července, 1916.

Motto:—

Tam okolo "Streéna"
cesta nebezpečná
pod zámkom se zkrily
v bielych plachtách víly.
Na lúkách pod zámkom
tancuvají skokom
koho ráz pochytia
tak v ním dlouho vrtia
dokud v jich hrsti
ducha nevypusti. — — —

Kto za Ľudská práva život
posvatí?
Kto za krivdu bielnych slzu
vyroní?

V posledním dopise zmínil jsem se o národě Uherské Slovače, kterýž nám Čechům z té veliké slovanské rodiny jest nejbližším jak polohou zemi, tak svojím nářečím. Vedle bídy a strádání, v jakém stavu naši Slováci jsou odkázáni žíti, což ostatně i na Moravě i v Čechách a Slezsku najdou se místa, kdež jest bída domovem jen o málo v menším měřítku než na Slovači. Slováci jsou nám namnoze velmi zajímavými a opravdu hřešili jsme mnoho tím, že jsme se až dosud tak jen poskrovnu zajímali o ně a jen tak málo se vzájemně znali. Vždyť dějiny jejich jsou v úzkém spojení s našimi, ba jsou důkazem toho, že nebylo kdy si žádných hranic mezi námi Čechy a Slováky, jsme členové jedné rodiny! Slováci s nadšením pohlíží na naše, ducha bohatýry: Jana Husa, Jana Komenského, Havlíčka z Borové, — a rovněž též na Slováči zrodili se ti největší Slavisté, jako: Jan Kollár, Pavel Šafařík a skladatel písně "Hej Slované" Leo Tomašik. Dnes, kdy hrozný zápas národu světa v plném žáru plápolá, mnozí též malí národové v hroznem stavu žijí, děsíce se okamžiku, že hudou plameny války úplně pohlceni. Slováci v této kritické době upírají své zraky k nám Čechům, od nás očekávají vzpruhu, od nás očekávají pomoci — čehož nejlépe důkazem jest okolnost, jak jsem se byl minule zmínil, že veškeru důvěru a naději skládají v ruce jim milého Slováka, T. G. Masaryka, o němž jsou zcela přesvědčeni, že opravdu tlumočit bude před světem jejich krutý bol poroby a jejich vroucí přání, aby dopřáno jim bylo volně dýchati! — Stůjž, zde malý úryvek z provolání, jež vydalo před nedávnem časopisectvo čh. Slováků v Americe: "Sputnané ze storých rán krvácajúce zmierajúce Slováčko volá nás o pomoc: Bratia, či dáte nám zahynúť"? Treba nám informovať verejnosť, že v Evropě žije krásnoduchý Slovacký národ, který celým srdcem, celou dušou túží po svobodinke po voľnosti? Treba nám presvedčiť mnohých, že Slováč vo svojom národnom rozvoji stane sa skvostom v diademe pani civilisácie, bo nezabudol na nás Boh, keď rozdával svoje dary! My ukázali svetu svoje umenie, svoje krásy ducha a jeho tvorby a svět jich obdivoval. A to sme vytvorili bez škol, v žitia nevoli! — Chceme aby Slovák bol pánom na svojom, chceme, aby Slovák dostal všetky podmínky, potrebné k rozvitu jeho duchovných vloh a k zabezpečeniu jeho národného rázu, jeho individuality. Chceme tiež "misto pod slncem" — — —" Snad se někdo bude divit, co asi mužní Slováci jenom vytvořili, aby to zkrátka jen za řeč stálo? V tom ohledu mohla by prospěti návštěva slováckého muzeum. Sliboval jsem, že napíši něco důležitého, espoň, což hodlám dopisem tímto částečně splnit. "Slovácké Muzeum", jediný národní majetek Slováků, za to ale skvostná perla to starožitných památních sbírek, jež důstojně representuji národ Slovácký před celým světem. V roce 1910 navštívil toto muzeum americký učenec dr. George Dorsey z Chicaga, který se velmi pochvalně zmínil v jednom z amer. časopisů o svojí návštěvě v muzeum a pravil, že muzeum toto pro národ Slovácký znamená více, nežli americké "Field Museum v Chicagu. Pařížský universitní professor Louis Leger též byl svého času návštěvou na Slovači, při čemž prohlédl si ono muzeum jejž opouštěl plin obdivu. Pak při valné hromadě "Muzeálný společnosti" byl mu věnován vděčný přípis, jenž mu byl zaslán. Musejní sbírky byly jako soukromný majetek jednotlivců, až potom, když Slováci postavili sobě onen "dóm", byly sbírky tyto v něm uloženy, čemuž vykázány byly horejší místnosti "domu". Brzy však vidělo se, že místnosti jsou nedostatečné, proněž pomýšleno bylo na vystavení samostatné budovy muzejní, což stalo se pomocí akcií, které nejen po Slovači, ale na Moravě a v Čechách rozprodány byly. Touto společnou snahou česko-slovácheho národa ve skutek učiněn byl tento krásný úmysl, jenž právem může nám chlubou býti všem. — Jest to monumentální budova, jejíž cena jde do mnoha set tisíc. Ve slavnostním čtu, kdy budova tato odevzdána byla veřejnosti, Sv. Martinský pěvecký "Spevokol" zaspíval dojemnou píseň, kterou ku slavnosti otevření napsal slovácký spisovatel Vojanský; stůjž, zde text této písně:

Z nížiny života k velebnej výsotě
zdvihajme skrušene navlhlé zrak;
núžme dušami k pravde a jasnote
nebo nás objíma krivda a mrak.
Na rumoh zdvihá sa vzdalenia
svatyňa
plápolá Voľavý obetný plam:
okolo modlí se slovácká rodina
Boze nás, ochraňuj Svéty chrám!

(Z proudu psaní byl jsem vyrušen a nyní, že v museum nalézají se různě kukly a zárodky je třeba na to dobře vědět. Tedy beru na to tmavší mikoust. Sazečský šotek si myslí, toť fany — no však jen ty lidi stícha, neb ty zavdy skotačís. Tak posledně místo "záliš", což jest od slovackého "robiš" česky "dělás", on vysázi "ró, diš", místo "trgovina" vysázi "argovina", Trgovina, česky trh, obchod, místo "zgovárat" vysázi "zgorávat" zgovárat, česky dohovořit, no, což kdyby to tak některý Jugoslovan četl, co si pomyslí? Což jak si Madáre! Zajateem v Sibiři na jistý čas bylo by pro tebe výhodou, že bys se přiučil slovanským zvukům mluvy — viď šotku, to jsou nápady, že? — — Tedy "Slovácké Muzeum" rozkládá se na velikém prostranství pozemku, kdež i "Dom" stojí, jest na nejlepší poloze, vzdáleno jen 5 minut od nádraží: prostranství ono, jehož asi společný národní majetek Slováků, zaujímá celé půl ulice města: Turé, Sv. Martina. Zásluhy veliké o tento podnik získal si Andreja, kmet z Prešova. Slováci chtěli, by budova nesla nápis "Slovácké Muzeum", Maďaři však se tomu vzepřeli a dovolili nápis pouze "Muzeum". Popis, z něhož čerpám prameny, podepsán je jménem: Anton Novák, jenž prohlídka Muzejní počíná od "Přízemí", tedy i já učinim tak, a jen to nejzajímavější, co by mělo důležitost všeslovanskou nebo respektivně také českou. Popis aspoň trochu zevrubný zaujal by celá čísla tohoto listu. Snad později vrátil bych se opět příležitostně ku zevrubnější prohlídce. Nyní uvedu jen to zajímavější. Přízemí vyznačuje se hlavně bírkou obrazů, jako: Moravský král Svatopluk se syny; Lev N. Tolstoj; Devět vůdců povstání r. 1877—78 v Bosně a Hercegovině; Bitva Černohorců u "Vučidolu"; Vyobrazení písní "Hej Slované"; Boh. Jablonský; Pavel J. Šafařík, původce děl "Slovanské starožitnosti"; Karel H. Borovský, Fr. L. Rieger; Samo Tomašik, Mil. Hurbán-Vojanský; Příchod apoštolů Cyrilla a Methoda do Velehradu na Moravě za času Rastislava, krále Velké Moravy r. 853, Petr Petrovič Njegeš; školský sbor sokolsko-vojenský. V dalších odděleních jsou výšivky nejrozmanitějších druhů, části oděvu atd. Pak je sbírka nerostů, kovů z Hodruše, Dobšinej Freškej gory, aphyealtic granit z Turca, Soško va Sliezka, Korytnice, Strečna Přívlaky, Machurky atd. V místnosti této jest veliká mapa Král. českého, na které jest barvami označeno, ve kterém kraji nalezy a nacházejí se různé druhy nerostů. V této místnosti nalézá se obrovská kostra zvířete, jež žilo v dávných dobách, "Mamut", jehož nohy jsou v objemu telefonního sloupu, vykopán byl u Kremnice v Tekovské stolici. Pak veliké sbírky rostlinstva, květin a pod. Sbírka plazů, ptactva atd. Musejní knihovna zaujímá 3 veliké místnosti, jsou zde: Všechna díla slovácké literatury, vědecké, filosofické, sborník jazyka polského, úplné Otthův Slovník Naučný (je to celý regiment knih). Jsou zde též maďarské, německé, latinské knihy. Dále vzácné listiny a spisy ze 16.—19. století. Českých knih je nejvíc — 10 velikých skříní. V jedné napočteno bylo asi 2,226 knih: jsou to: Čechy před-historické, Čechy na úsvitě dějin, Palackého dějiny, Česko-Národní Knihovna Jugoslovanská, Srbo-Hrvatů, Slovenců. Dále jsou mapy: Gallie, Francie, Španělska, Italie, Velké Britanie, Holandska, území Sudet, polská mapa, mapa Burs, Afrigy, stará mapa Bačky atd. Velké album fotog. a obrazů. Vodopád Niagara z české historie, obrazy zhotovené před 60 lety: Čechové před Milínem, zlomení Děvínské tvrze, Vítězství u Domažlic, Václav v Táboře před Budínem, Poražení Avarů, Poražení Sálů, Vyhubení Vršovců. Třeba podotknout, že knihovna čítá na 100,000 knih. Na poschodí jako sníh bílá poprsí dvou velikých básníků Slovače — Hvezdoslava a Jéno Kollára. Oddělení hliněných a porcelánových předmětů, popelnice, kahance. Oddělení zbrojní: turecké bajonety, šrapnely, dělové koule, čínské a indické zvláštnosti atd. Peníze a mince různých národů, medaile a památky: Jana Kollára, Fr. Palackého, III. slet všesokolský r. 1895, Fr. L. Čelakovský, Památník Cyrilla a Methoděje atd. To by byl asi z většího obraz, čili představa zajímavosti, jimiž nanmoze bohatě oplývá "Slovácké Muzeum" — jehož podrobnější prohlídku snad ne si náhodou i později dodatečně nemat. — Sjmi nazvirám již tuto stať a v příštím čísle "Pokroku" hodlám ještě zmíniti se o zajímavějších zjevech, jež poutají pozornost nás Čechů ku našim bratřím Slovákům. Jest to jmenovitě: "Slovácká píseň", která svojí svéráznosti upoutala pozornost a získala si záliby nás všech. Individualita Slováka protkána je snad sněží velmi pontavých rozkošných zpěvů, což v dopise příštím pokusím se učinit nějaký náčrt toho, toť uvedeném na ukázku zpěvní veršíky "Slovácke písně".

Dle zpráv z Jugoslovanských časopisů, naši bratří Slováci jako pěvci podílet se budou na prvním Jugoslovanském koncertu, který odbývati se bude tohoto roku dne 3. září v Johnstownu, Pa. Pěvecké sdružení toto, jež sestává z národu: Slovenců, Hrvatu, Srbu, podjímá se velmi záslužnému a slechetnému úkolu, hodlajíc v budoucnu rozšíriti se na všecky jiné slovanské národnosti, nevyjímaje ni polský, ni ruský. Toto bude, jak shora uvedeno, první jejich vystoupení, kdež spolučinkovat budou naši Slováci, čímž jistě dávají o sobě skvělé vysvědčení i nám Čechům, že oni jsou vždy mezi prvními tam, kde jedná se oprav du o něco slechetného a mnohý se slovanského. Bylo by si jen přáti, abychom i my, Čechové hojnou účastí na tomto koncertě důstojně representovali rod Čechů co první Slovane! Na shledanou o "slovácké písni" příště! S pozdravem na všechny čtoucí

M. J. Podhorák.

CUSHING, NEBR., 23. července 1916. — Ctěná redakce "Pokroku"! Jak ten čas ubíhá! Dnes, co toto píši, máme již po žních, až na nějaký kousek pozdního ovsa. Mlátičky začínají již hučet — teď již nepiskají, poněvadž zde mají samé olejové stroje. Jak se ty časy mění! Vždycky se divíme, když čteme dopisy těch starých osadníků, jak jiné poměry tehdy panovaly, ale nemusíme jíti ani 30 ani 20 let zpátky a vidíme, jak se časy mění v 10 létech. Když my jsme do Nebrasky před 13 roky přijeli, tehdy ovšem se zde již také farmařilo, ale kde pak byly stohovátky, rozmetadla, seperatory, automobily atd. Vojtěška tehdy byla pouze na malých rozlohách, jenom jako na zkoušku a dnes si myslím, kdyby nebylo vojtěšky, farmy by neměly nikdy tu cenu, jakou dnes mají. A což rozmetadla hnoje? Když jsme sem přijeli, to ještě mnoho farmářů považovalo hnůj za skutečné zlo, které patří odvézti do kriku, aby nepřekáželo na dvoře, na poli prý úrodu spálí. My jsme do Nebrasky přijeli z Maryland, kde farmáři vozí hnůj z města třeba 10 mil vzdáleného a za ten ještě museli platiti, a když jsem to někomu řekl, tu se jenom smál, že prý to nemuže být pravda. Ovšem tam mají a měli pěst cesty, tam jeden kůň utáhl náklad na který musíte mít zdvojené dva. Dosti často slyšíte, že farmar na východě udělá na akru $10 až $40 za rok. Jest to též pravda, ale co ho to stojí, to žádný nepočítá, a když zelenina nebo ovoce drobné neplatí, tak nevydělá nic a jest na tom právě tak, jestli ne hůře, než my zde. Dále jsou zde odstředivky. Kolik pak farem teď ve vašem okolí jest bez odstředivky? Asi žádný? Zde také ne. A za to jest teď většina lidu, že kupují vše za hotově. A není to tak lepší? Kde jsou teď hospodáři a hospodyně jenom trochu dbalí, tak vajíčka a "cream check" vám zaplatí všecko běžné výdaje. Ovšem, musíte mít také slepičky a nějakou kravičku a musíte mít také hodnou ženušku, aby jenom ona nechtěla "cream check" sama, a pane! — jsou zde některé ženy, že s nim umí zato jit, a pak grocerii koupí na dluh. A teď ještě ty automobily. Když jsme sem přijeli, tu byl sotva někde vidět nějaký bycikl a když začal někde sem tam nějaký ten samohyb jezdit, tu se mohli koně zbláznit, člověk se mu musel uhýbat na čtyři míle a teď? Pomalu nehude v městě koně na ulici vidět, mimo u obilního elevatoru anebo u dobytčích ohrad. A tak to jde s námi. My se často divíme dětem, že mají jiné názory, ale oni žijí a budou žít zase jiný život než naši otcové a dědové. A kdy pak bude ta hrozné válce konec? My ovšem zde nic nevíme, ponze co v časopisech se dočteme. Ale ti ubozí lidé ve vlasti nemají co na nesmí se ani najíst. Prý mi řekl jistý rolník, který pracoval na poli a dojel k němu papež a císař. Rolník sice se ohlédl, ale hledel si své práce. To oba pány mrzelo, a tu se mu představili. Jeden praví: Já jsem tvuj papež. Druhý: a já jsem tvuj papež Mc. Sedlák jako by nic. Tu praví papež: Nevíš, že já se za tebe modlím? A císař pravil: A já za tebe bojuji." "A ja vám oba za to," odvětil klidne sedlák. S pozdravem. Vincent Skřivan.

Ctěný příteli! Díky za slepice a ujistě, že nyní častěji nebudeš sádky dáte a sobě vědět co o válce uvidíme a jak vše ve vaší krajině pokračuje. Omlčeno jedno z našich dobrých přátel a poukazoval na to, že poslední dopisy do "Pokroku" jakési méně dopisy, které prý každý velmi rád si přečte, všichni tedy touží zvědět, jaké poměry v jejich krajinách panují. Není podivhy, že se to zásek lepším změní a bude opět více dopisů v "Pokroku" uveřejňováno, zvláště až doba žní a mlácení pomine a pomalu delší hlavně chladnější večery nastanou. Naše rodina odbývá čtvrtou pozůstává pomyslně z pěti rolníka, na nichž zajisté jest nemalým pozadovat, aby v nejpilnější době, kdy totiž zrostlé ovoce své úmorné práce a námahy hledí, o dražnosti svůj čas se připravili.

MADISON, NEBR., 21. července 1916. — Ctěná redakce a všechno čtenářstvo přijměte upřímnou pozdravu a upokojte vaše hněvy na prvém místě sdělím, že to nejen náležitě horko snad nás zde na dvoře uvaří. Po celý letošní měsíc července teplomér zde ukazuje 95 až 105 stupňů a v noci 75—[illegible]. Žně jsou zde z velkou většinou již u konci, zbývají již jen pozdější a ty sotva zbývají. Ovšem jedno z hlavních dobrých přízniv na poukazoval na to, že poslední dopisy do "Pokroku" jakési méně dopisy, které prý každý velmi rád si přečte, všichni tedy touží zvědět, jaké poměry v jejich krajinách panují. Není podivhy, že se to zásek lepším změní a bude opět více dopisů v "Pokroku" uveřejňováno, zvláště až doba žní a mlácení pomine a pomalu delší hlavně chladnější večery nastanou. Naše rodina odbývá čtvrtou pozůstává pomyslně z pěti rolníka, na nichž zajisté jest nemalým pozadovat, aby v nejpilnější době, kdy totiž zrostlé ovoce své úmorné práce a námahy hledí, o dražnosti svůj čas se připravili.

Josef Pinkal.

Úspěšné léčení.

Lékař dnešní doby slaví úspěch, když pacientům lék, který je skutečným lékem čistým dobře působí, jemu jeho laboratoriu zraku a jest příjemným k užívání. Takovým lékem jest Trnerovo Léčivé Hořké Víno, mající příjemnou hořkou chuť a po zůstavající z hořkých bylin a z to lice červeného vína. Jest velmi vhodným tělu odstranit škodlivé látky a jak nutno tělu dodati nové síly a pružnosti. V mnohých chorobách žaludku, střev a jater lék tento poskytuje rychlou pomoc. Jest doporučován při dýspepsi, nevolnosti po jídle, slabosti, nervosite a spatné krvi, zbystří vám chuť k jídlu a povzbudí trávení. Cena $1.00. V lékárnách. Jos. Triner výkonný robce léků, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Poptávka po Trnerově Linimentu zvrůstá což dokazuje že dělá dobře tam, kde bylo ho upotřebeno, jako v reumatismu, neuralgii, vymknutině, polámanině. Cena 25c a 50c v lékárnách. Poštou 35c a 60c. — Advertisement

"Staré Spolehlivé"

Metz

Omažské oblíbené pivo

WM. J. SWOBODA, malo-obchodník. Tel. Doug. 222

NEJSTARŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKY JEST

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.

V ČÍSLE 1306 FARNAM ULICE.

Pravá importovaná piva na čepu. PLZEŇSKÉ z Městanského pivovaru v Plzni v Čechách, Hofbrauových Bavaria pivo. Tivo Anheuser Bush a světoznámé Faust získalo rozsáhlou reputaci.

Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaze.

F. DVOŘÁK, prodavač vepřů. ART. ROGERS, prodavač dobytka
AL. POWELL prodavač ovcí.

Dvořák Commission Co.

Telefonujte neb pište nám a dostanete bezodkladnou odpověď. —
Tel. So. 607 — Res. Phones: So. 2118 — So. 3780.
Room 216 Exchange Bldg., SOUTH OMAHA

Peníze

Pomocí nám pro Expedici neb budovaní domova jsme na libovůli polnitky a pro nejnižší obnosy.

Penize na ruce. Zadne odkladky.

Pod státním dozorem.

The Conservative
Savings & Loan Association
205 So. 17th St., Omaha

Adolf A. Tenopír,
Český právník.
Úřadovna: čís. 1325, roh 14. a William sítce
OMAHA NEBRASKA
Telefon: Doug. 8397.
—Veřejný notář—

DR. J. C. SOUKUP,
ZUBNÍ LÉKAR
Přestěhoval se do
315 City National Bank Bldg.,
15th and Harney St. OMAHA

Pro lihoviny, vína, likéry nejchutnavější a nejdelikátnější pivo zasílejte telefonicky: Douglas 1907. JOSEF KALČIK, 1214 již. 13. ul. Advertisement tf.

Potřebujete li Vaše oblečky vyčistiti neb obarviti, zavolej v anglickou firmu "The Standard Cleaners & Dyers", P. Hlavák, majitel. Phone, Red 8276. Office: 1420 So. 13th St., Omaha. Práce ručí za vážnou pro celém městě. Advertisement 18 tf.

Vkusně zařízený a bohatě zásobený obchod doutníkářský vlastní Václav Dušátko, v č. 1262 so. 13. ul. Na skladě má velký výběr tuzemek, jakož i velké zásoby tabáku kuřivého, šňupavého i žvýkacího. Doutníky jeho jsou k dostání všude v Omaze. — Advertisement.

Nejkrásnější druhy hyacintů, tulipanů a narcisů pro podzimní sázení, též pro květnové rostliny, jako chrysanthemum, karafiáty a kapradiny dostanete ke koupi u českého zahradníka a květináře ALBERTA HRUBANA, na 20. a Dorcas ul. Telephone: Sklenářův Harney 2258. Hrubanův Harney 3803. Advertisement 14

Při svých objednávkách po dotkněte laskavě, že jste četli onu oznámku v našem listě.

Dr. F. A. Sedláček
OMAHA, NEB
ÚŘADOVNA: 1210 So. 13th St., proti Hotelu Fragua
Tel. Red 8814
RESIDENCE: 2516 So. 13th St.
Tel. Tyler 1911
V ÚŘADOVNÍCH HODINÁCH: od 9 hod. ráno do 4 hod. odpol. — V neděli od 9 do 11 hod. dopol.

RUSKÝ CAR NA NÁVŠTĚVĚ BRUSILOVA NA FRONTĚ.

Photo by American Press Association.

Car ruský Mikuláš konferuje s generálem Brusilovem, velitelem přítomné ruské ofensivy na východní frontě.